

Warszawa, dnia 18 maja 2026 r.

DAiL/0338/05.26/FM

Pani
Krystyna Szumilas
Posłanka na Sejm RP
Przewodnicząca Komisji Edukacji
i Nauki

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w związku z procedowaniem przez Sejm RP rządowego projektu *ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 2449) Pracodawcy RP przedstawiają uwagi do ww. projektu.

Zauważamy potrzebę zmian i nowe wyzwania jakie stoją przed sektorem szkolnictwa. Wskazujemy jednak, że propozycja nadania Radom Szkół charakteru obowiązkowego zamiast dotychczasowego, dobrowolnego (projektowana zmiana w art. 80 ust. 1) narusza podstawową zasadę zarządzania, Rad według której zakres władzy decyzyjnej powinien być ściśle powiązany z zakresem ponoszonej odpowiedzialności za placówkę. Naszym zdaniem takie odgórne rozstrzygnięcie sporu o wizję edukacji ogranicza autonomię szkół oraz uderza w różnorodność systemu oświaty, który powinien pozwalać społecznościom na samodzielne decydowanie o swojej strukturze.

Zaproponowane zmiany w art. 80 ustawy Prawo oświatowe wprowadzają niebezpieczny precedens polegający na przekazaniu szerokiej władzy organowi, który nie ponosi za swoje decyzje żadnych konsekwencji finansowych ani prawnych. Obecnie Rada Szkoły posiada m.in. prawo do uchwalania statutu, opiniowania planów finansowych czy wnioskowania o wiążącą kontrolę pracy dyrektora. Nowelizacja zakłada, że organ prowadzący (np. gmina lub podmiot prywatny) będzie miał w tej Radzie jedynie głos doradczy.

Zwracamy także uwagę na brak odpowiedniego uzasadnienia projektodawcy dla procedowanych zmian. W placówkach prowadzonych przez samorządy (JST) istnieją już skuteczne narzędzia kontroli i współpracy takie jak rady rodziców mające ustawowo umocowane kompetencje do współdecydowania o życiu szkoły. Z kolei w sektorze niesamorządowym relacja między organem prowadzącym a rodzicami reguluje się naturalnie poprzez świadomy wybór rodzica, który wybiera szkołę właśnie ze względu na jej konkretny

statut i profil. Ponadto w sytuacjach w których szkoła przestaje spełniać oczekiwania, rodzice przenoszą dzieci do innej jednostki, co przy systemie dotacji per capita zmusza placówkę do szybkiej reakcji. To w naszej ocenie znacznie skuteczniejszy mechanizm dyscyplinujący niż sformalizowane Rady.

Wskazujemy także na wadliwą konstrukcję legislacyjną procedowanego projektu. Uchylenie art. 81 ust. 13 przy jednoczesnym wprowadzeniu obligatoryjności Rady tworzy lukę proceduralną – brakuje przepisu inicjującego powstanie Rady w szkołach dotychczas jej niemających oraz nie reguluje zasad tworzenia Rad w szkołach nowo otwieranych, które w pierwszym roku funkcjonowania nie dysponują ukształtowaną społecznością uczniowską ani rodzicielską. Obowiązek powołania Rady będzie w tych przypadkach strukturalnie niewykonalny.

Wymóg co najmniej 6 członków w równych parytetach (nauczyciele – rodzice – uczniowie, art. 81 ust. 5) będzie trudny do spełnienia w wielu mniejszych szkołach, w tym w licznych szkołach prowadzonych przez JST w gminach wiejskich. Obowiązek posiadania Rady szkoły obejmie również z definicji przedszkola. Tymczasem kompetencje Rady nabierają znaczenia tam, gdzie istnieje realne pole sporów o profil wychowawczy, model edukacyjny czy prawa uczniów. W przedszkolu pole to jest strukturalnie wąskie, ponadto, Rada szkoły w przedszkolu złożona będzie wyłącznie z nauczycieli i rodziców, bo dzieci są z niej wyłączone z mocy art. 81 ust. 2. będzie organem fasadowym, powołanym wyłącznie w celu spełnienia ustawowego obowiązku.

W naszej ocenie zmiany mające na celu zwiększenie podmiotowości uczniów poprzez narzucenie obowiązku tworzenia Rad Szkół może przynieść odwrotny do zamierzonego skutek. Zmuszanie uczniów do udziału w sformalizowanych ciałach kolegialnych może ich skutecznie zniechęcić do aktywności obywatelskiej. Przekształcenie Rad Szkół w organ obowiązkowy grozi stworzeniem struktur „martwych” i fasadowych, które zamiast realnie wzmacniać głos uczniów i rodziców, staną się jedynie kolejnym uciążliwym obowiązkiem.

Biorąc pod uwagę powyższe apelujemy o zachowanie fakultatywnego charakteru Rad Szkół i placówek poprzez utrzymanie dotychczasowego brzmienia art. 80 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej

Joanna Makowiecka-Gatza